

VESTNÍK

**MINISTERSTVA ZDRAVOTNÍCTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Čiastka 47-54

Dňa 3. novembra 2023

Ročník 71

OBSAH:

Normatívna časť:

39. Odborné usmernenie Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky o organizačných a liečebných postupoch prostredníctvom používania mobilnej aplikácie u pacientov s akútnym infarktom myokardu s eleváciou ST na EKG a s náhlou cievnu mozgovou príhodou
40. Odborné usmernenie Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky pre starostlivosť o pacientov s náhlou cievnu mozgovou príhodou v hyperakútnom štádiu
41. Štatút Riadiaceho výboru projektu „Zriadenie fondu psychodiagnostických metód a digitalizácia registra psychológov“
42. Metodický pokyn Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky na zriadenie a prevádzku psychiatrických stacionárov
43. Metodické usmernenie Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky k aplikácii ustanovení § 9b zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov pri vedení registra obmedzovacích prostriedkov a oznamovaní použitia obmedzovacích prostriedkov
44. Štatút Komisie Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky na overenie ovládania štátneho jazyka na výkon zdravotníckeho povolania

Oznamovacia časť:

Oznámenie o stratách pečiatok

42.

Metodický pokyn Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky na zriadenie a prevádzku psychiatrických stacionárov

Dňa: 23. októbra 2023

Číslo: S21743-2023-OddMPPS

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky podľa § 45 ods. 1 písm. b) zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vydáva tento metodický pokyn:

Čl. I**Účel metodického pokynu**

- 1) Účelom tohto metodického pokynu je ustanovenie podrobností týkajúcich sa postupu a kritérií pri zriaďovaní a prevádzke psychiatrických stacionárov (ďalej len „PS“) a usmernenie zriaďovateľov psychiatrických stacionárov pri ich prevádzke.
- 2) Častý výskyt psychických porúch v populácii vyvoláva potrebu poskytovania špecializovanej ambulantnej zdravotnej starostlivosti v špecializačnom odbore psychiatria a v špecializačnom odbore detská psychiatria v súlade s modernými trendmi starostlivosti o duševné zdravie. V zhode s aktuálnymi vedeckými poznatkami o multifaktoriálnej determinácii a bio-psychosociálnym modelom chápania psychických porúch, kladú nové prístupy v psychiatrii dôraz na komplexnú liečbu, ktorá zahŕňa zdravotnú starostlivosť (psychofarmakoterapiu, psychoterapiu, psychosociálnu rehabilitáciu, preventívne programy) a s tým súvisiace služby a sociálnu prácu a podporu.
- 3) Zdravotná starostlivosť sa poskytuje pacientom s psychickými poruchami formou špecializovanej ambulantnej zdravotnej starostlivosti a ústavnej zdravotnej starostlivosti, ktoré vzájomne prepája a dopĺňa špecializovaná ambulantná zdravotná starostlivosť poskytovaná v psychiatrickom stacionári. Liečba v psychiatrickom stacionári sa realizuje čo najbližšie k prirodzenému prostrediu pacienta, bez dlhodobého vyňatia z jeho sociálneho prostredia. Zároveň rešpektuje potrebu dostupnosti a komplexnosti liečby podľa individuálnych potrieb konkrétneho pacienta. Takýto systém liečby je destigmatizačný, zvyšuje funkčnosť a zlepšuje kvalitu života pacienta, umožňuje mu rýchlejšiu opätovnú integráciu do spoločnosti.
- 4) Komplexná liečba v PS je poskytovaná multidisciplinárnym terapeutickým tímom s cieľom
 - a) podporiť uzdravenie pacienta z psychickej poruchy,
 - b) redukovať príznaky a následky spôsobené psychickými poruchami,
 - c) predchádzať rozvoju trvalých následkov psychických porúch,
 - d) predchádzať recidívam psychických porúch,
 - e) skrátiť dĺžku hospitalizácie alebo predchádzať hospitalizácii,
 - f) zlepšiť funkčnosť a posilniť kompetencie pacienta v zvládaní životných situácií,
 - g) podporiť samostatnosť pacienta,
 - h) dosiahnuť reintegráciu pacienta s psychickou poruchou do jeho prirodzeného prostredia a do pracovného procesu,
 - i) predchádzať invalidizácii pacienta,
 - j) zvýšiť kvalitu života ľudí s psychickými poruchami,
 - k) psychoedukovať pacientov a ich blízke osoby,
 - l) vykonávať odborné činnosti sociálnej práce a podpory pacienta a jeho blízkych s cieľom riešiť nepriaznivú sociálnu situáciu pacienta, ktorá vznikla v dôsledku jeho zdravotného obmedzenia, alebo ktorá viedla k jeho zdravotnému obmedzeniu.

Čl. II**Charakteristika psychiatrických stacionárov**

- 1) PS sú zariadeniami špecializovanej ambulantnej zdravotnej starostlivosti, v ktorých sa pacientom s

psychickými poruchami počas dňa poskytuje komplexná psychiatrická liečba a starostlivosť s osobitným dôrazom na psychoterapiu a psychosociálnu rehabilitáciu.

- 2) V PS sa poskytuje špecializovaná ambulantná zdravotná starostlivosť formou denného pobytu.
- 3) Komplexnú psychiatrickú liečbu v PS zabezpečuje multidisciplinárny terapeutický tím.
- 4) Zloženie multidisciplinárneho terapeutického tímu v rámci minimálnych požiadaviek na personálne zabezpečenie a materiálno-technické vybavenie upravuje osobitný predpis³⁾.
- 5) Multidisciplinárny terapeutický tím v PS zostavuje individuálny liečebný plán pacienta podľa klinického stavu a potrieb konkrétneho pacienta.
- 6) Pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti v PS sa využívajú metódy biologickej liečby, psychoterapie a psychosociálnej rehabilitácie, individuálnou aj skupinovú formou. Jednotlivé terapeutické aktivity sú vzájomne koordinované. Základným rámcom liečebného kontinua je terapeutická komunita.
- 7) Materiálno-technické vybavenie PS upravuje osobitný predpis¹⁾. Prostredie v PS má byť pre pacienta nestigmatizujúce, podnetné, upokojujúce a bezpečné.
- 8) Prevádzka PS závisí od druhu a typu PS v časovom rozmedzí od 6. hodiny do 22. hodiny.
- 9) Dĺžka trvania pobytu závisí od druhu a typu PS. Po jeho ukončení pacient pokračuje formou ambulantnej zdravotnej starostlivosti alebo ústavnej zdravotnej starostlivosti.

Čl. III

Rozdelenie psychiatrických stacionárov

Z hľadiska vnútornej špecializácie odboru psychiatria a špecializačného odboru detská psychiatria a z potreby umožniť adekvátnu špecializovanú komplexnú psychiatrickú liečbu sa PS členia na

- a) **PS PRE DOSPELÝCH** je vysokoprahové zariadenie špecializovanej ambulantnej zdravotnej starostlivosti v špecializačnom odbore psychiatria, kde sa pacientom poskytuje intenzívna zdravotná starostlivosť a sociálna práca a podpora počas časti dňa v priebehu minimálne 3 pracovných dní v týždni. Súbežná edukácia a podpora je poskytovaná aj blízkym osobám týchto pacientov s cieľom priaznivo ovplyvniť priebeh liečby. Cieľom je dosiahnuť taký stupeň uzdravenia, ktorý umožňuje čo najlepšiu pracovno-sociálnu reintegráciu pacienta. Dĺžka pobytu je určená absolvovaním kompletného terapeutického programu v rozsahu cca 60 pracovných dní. PS môže byť zameraný všeobecne, alebo špecificky podľa diagnóz a/alebo terapeutických metód. PS pre dospelých poskytuje špecializovanú ambulantnú zdravotnú starostlivosť osobám vo veku 18 rokov a starším,
- b) **PS PRE DOSPELÝCH PRE LIEČBU ZÁVISLOSTI** je vysokoprahové zariadenie špecializovanej ambulantnej zdravotnej starostlivosti v špecializačnom odbore psychiatria a certifikovanej pracovnej činnosti medicína drogových závislostí, kde sa pacientom poskytuje intenzívna denná zdravotná starostlivosť kontinuálne počas časti dňa v priebehu pracovných dní. Súbežná edukácia a podpora je poskytovaná aj blízkym osobám týchto pacientov s cieľom priaznivo ovplyvniť priebeh liečby. Cieľom je dosiahnuť taký stupeň uzdravenia, ktorý umožňuje čo najlepšiu pracovno-sociálnu reintegráciu pacienta. Dĺžka pobytu je určená absolvovaním kompletného terapeutického programu v rozsahu cca 60 pracovných dní. PS môže byť zameraný všeobecne, alebo špecificky podľa diagnóz a/alebo terapeutických metód. PS pre dospelých pre liečbu závislosti poskytuje špecializovanú ambulantnú zdravotnú starostlivosť osobám vo veku 18 rokov a starším,
- c) **PS PRE DOSPELÝCH KOMUNITNÉHO TYPU** je nízkoprahové zariadenie špecializovanej ambulantnej zdravotnej starostlivosti v špecializačnom odbore psychiatria, kde sa pacientom na základe individuálneho liečebného plánu poskytuje zdravotná starostlivosť a sociálna práca a podpora počas niekoľkých hodín niektorých pracovných dní do dosiahnutia liečebného cieľa. Súbežná edukácia a podpora je poskytovaná aj blízkym osobám týchto pacientov s cieľom priaznivo ovplyvniť priebeh liečby. Cieľom liečby je opätovné začlenenie pacienta do aktívneho života v jeho prirodzenom prostredí, posilnenie jeho kompetencie k samostatnosti a súčasne pozitívne ovplyvnenie priebehu a zlepšenie prognózy ochorenia. Liečba v PS pre dospelých komunitného typu nie je limitovaná trvaním, ale

³⁾ Opatrenie Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. S17597-2022-OL, ktorým sa mení a dopĺňa výnos Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky z 10. septembra 2008 č. 09812/2008-OL o minimálnych požiadavkách na personálne zabezpečenie a materiálno-technické vybavenie jednotlivých druhov zdravotníckych zariadení, publikované vo Vestníku Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, čiastka 44-46, ročník 70, zo dňa 19. augusta 2022.

dosiahnutím liečebného cieľa. Súčasťou multidisciplinárneho terapeutického tímu sú v PS pre dospelých komunitného typu aj peer konzultanti. Za koordináciu individuálneho liečebného plánu zodpovedá jeden z členov multidisciplinárneho terapeutického tímu v úlohe case-manažéra pacienta. Zdravotná starostlivosť a odborné činnosti sociálnej práce a podpory sú poskytované aj v prirodzenom prostredí pacienta terénnym mobilným tímom. PS pre dospelých komunitného typu môže byť zameraný všeobecne, alebo špecificky podľa diagnóz a/alebo terapeutických metód. PS pre dospelých komunitného typu poskytuje špecializovanú ambulantnú zdravotnú starostlivosť osobám vo veku 18 rokov a starším. Pokiaľ sa v regióne nevyskytuje PS pre deti, vo výnimočne indikovaných prípadoch je možné prijať do starostlivosti aj adolescenta s rovnakými indikáciami so súhlasom rodičov alebo zákonných zástupcov,

- d) **PS PRE DETI** je vysokoprahové zariadenie špecializovanej ambulantnej zdravotnej starostlivosti v špecializačnom odbore detská psychiatria, v ktorom multidisciplinárny terapeutický tím pacientom s duševnými poruchami počas dňa poskytuje intenzívnu komplexnú liečbu s osobitným dôrazom na psychoterapiu, psychosociálnu rehabilitáciu, edukáciu, sociálnu prácu a podporu. Súbežná edukácia a podpora rodičovských kompetencií je poskytovaná aj rodičom a blízkym osobám týchto detí s cieľom priaznivo ovplyvniť priebeh liečby. Cieľom liečby je dosiahnuť taký stupeň uzdravenia, ktorý umožňuje čo najúplnejšiu školskú a sociálnu reintegráciu pacienta, aby dosiahol čo najvyššiu kvalitu života. Súčasťou PS je škola pre žiakov s povinnou školskou dochádzkou s prislúchajúcimi pedagogickými pracovníkmi zodpovednými za výchovno-vzdelávaciu činnosť. PS pre deti môže byť zameraný všeobecne, alebo špecificky podľa diagnóz a/alebo terapeutických metód. PS pre deti poskytuje špecializovanú ambulantnú zdravotnú starostlivosť deťom a adolescentom do veku 18 rokov a 364 dní,
- e) **PS PRE DETI SO ZAMERANÍM NA LIEČBU PORÚCH PRÍJMU POTRAVY** je vysokoprahové zariadenie špecializovanej ambulantnej zdravotnej starostlivosti v špecializačnom odbore detská psychiatria so zameraním na poruchy príjmu potravy, v ktorom multidisciplinárny terapeutický tím pacientom s poruchami príjmu potravy ako hlavnou diagnózou počas dňa poskytuje intenzívnu komplexnú liečbu s osobitným dôrazom na psychoterapiu, psychosociálnu rehabilitáciu, edukáciu, sociálnu prácu a podporu. Súbežná edukácia a podpora rodičovských kompetencií je poskytovaná aj rodičom, zákonným zástupcom a blízkym osobám týchto detí s cieľom priaznivo ovplyvniť priebeh liečby. Cieľom liečby je dosiahnuť taký stupeň uzdravenia, ktorý umožňuje čo najúplnejšiu školskú a sociálnu reintegráciu pacienta, aby dosiahol čo najvyššiu kvalitu života. Súčasťou PS je škola pre žiakov s povinnou školskou dochádzkou s prislúchajúcimi pedagogickými pracovníkmi zodpovednými za výchovno-vzdelávaciu činnosť. PS je zameraný špecificky podľa diagnóz a/alebo terapeutických metód. PS pre deti poskytuje špecializovanú ambulantnú zdravotnú starostlivosť deťom a adolescentom do veku 18 rokov a 364 dní,
- f) **PS PRE DETI SO ZAMERANÍM NA LIEČBU PORÚCH AUTISTICKÉHO SPEKTRA** je vysokoprahové zariadenie špecializovanej ambulantnej zdravotnej starostlivosti v špecializačnom odbore detská psychiatria, v ktorom multidisciplinárny terapeutický tím pacientom s poruchami autistického spektra počas dňa poskytuje intenzívnu komplexnú liečbu s osobitným dôrazom na psychoterapiu, psychosociálnu rehabilitáciu, edukáciu, sociálnu prácu a podporu. Súbežná edukácia a podpora rodičovských kompetencií je poskytovaná aj rodičom, zákonným zástupcom a blízkym osobám týchto detí s cieľom priaznivo ovplyvniť priebeh liečby. Cieľom liečby je dosiahnuť taký stupeň uzdravenia, ktorý umožňuje čo najúplnejšiu školskú a sociálnu reintegráciu pacienta, aby dosiahol čo najvyššiu kvalitu života a postupná adaptácia na prirodzené prostredie, fungovanie v bežnom živote, socializácia, integrácia a inklúzia. Súčasťou PS je škola pre žiakov s povinnou školskou dochádzkou s prislúchajúcimi pedagogickými pracovníkmi zodpovednými za výchovno-vzdelávaciu činnosť. PS pre deti je zameraný špecificky podľa diagnóz a/alebo terapeutických metód. PS poskytuje špecializovanú ambulantnú zdravotnú starostlivosť deťom a adolescentom do veku 18 rokov a 364 dní. Zdravotná starostlivosť a odborné činnosti sociálnej práce a podpory sú poskytované aj v prirodzenom prostredí pacienta terénnym mobilným tímom.

Čl. IV

Zriadenie psychiatrických stacionárov

- 1) PS sa zriaďuje ako právny subjekt samostatne, alebo ako súčasť iného zdravotníckeho zariadenia,

- ktorým je psychiatrická ambulancia, psychiatrická nemocnica, psychiatrická liečebňa, všeobecná nemocnica. Vydávanie povolení na prevádzkovanie PS upravuje osobitný predpis⁴⁾).
- 2) PS sa zriaďujú na regionálnom princípe. Región psychiatrickej starostlivosti je definovaný pre každý druh a typ PS osobitne podľa počtu obyvateľov s ohľadom na princíp časovej dostupnosti s maximálnym časom dojazdu osobným motorovým vozidlom do 1 hodiny a
- a) **PS PRE DOSPELÝCH** sa odporúča pre región so 150 000 obyvateľmi 30 miest,
 - b) **PS PRE DOSPELÝCH PRE LIEČBU ZÁVISLOSTÍ** sa odporúča pre región so 150 000 obyvateľmi 30 miest,
 - c) **PS PRE DOSPELÝCH KOMUNITNÉHO TYPU** sa odporúča pre región so 100 000 obyvateľmi 40 miest,
 - d) **PS PRE DETI** sa odporúča sa odporúča pre región s 300 000 obyvateľmi 12 miest,
 - e) **PS PRE DETI SO ZAMERANÍM NA LIEČBU PORÚCH PRÍJMU POTRAVY** sa odporúča pre región s 800 000 obyvateľmi 12 miest,
 - f) **PS PRE DETI SO ZAMERANÍM NA LIEČBU PORÚCH AUTISTICKÉHO SPEKTRA** sa odporúča pre región s 500 000 obyvateľmi 12 miest.
- 3) Pre regióny s menším alebo väčším počtom obyvateľov sa v súlade s princípom dostupnosti odporúča proporcionálny prepočet počtu denných miest.
- 4) PS je zaradený do siete zdravotníckych zariadení a spolupracuje v regióne
- a) s psychiatrickými ambulanciami a ústavnými psychiatrickými zariadeniami,
 - b) s ďalšími zariadeniami v oblasti prevencie a podpory duševného zdravia, neformálnymi komunitnými službami a organizáciami pacientov a ich príbuzných, ktoré poskytujú svojpomoc a vzájomnú pomoc a s mimovládnyimi organizáciami v oblasti iniciatívy prevencie a podpory duševného zdravia,
 - c) s poskytovateľmi sociálnych služieb,
 - d) so školskými zariadeniami, so všetkými zamestnávateľmi,
 - e) s úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny, so Sociálnou poisťovňou, so samosprávnymi krajmi,
 - f) so zariadeniami na výkon rozhodnutia súdu.

Čl. V

Psychiatrická ambulancia

Psychiatrická ambulancia je súčasťou PS a

- a) poskytuje špecializovanú ambulantnú zdravotnú starostlivosť osobám s duševnými poruchami, ktoré nevyžadujú poskytovanie ústavnej zdravotnej starostlivosti,
- b) poskytuje edukáciu a podporu blízkym osobám pacientov s cieľom priaznivo ovplyvniť priebeh liečby,
- c) posudzuje indikácie liečby v PS, participuje na príprave individuálneho liečebného plánu pre pacienta v PS, predpisuje lieky a indikuje ukončenie liečby v PS,
- d) realizuje koordináciu multidisciplinárneho terapeutického tímu PS.

Čl. VI

Iné ambulancie

Ambulancia klinickej psychológie a ambulancia liečebnej pedagogiky sú fakultatívnymi súčasťami PS.

Čl. VII

Kritériá na liečbu v PS

- 1) Liečba v PS je indikovaná pre pacienta s psychickými poruchami
 - a) bez potreby hospitalizácie, ktorému z hľadiska jeho zdravotného stavu nepostačuje iná ambulantná psychiatrická starostlivosť,
 - b) s poklesom funkčnosti a samostatnosti v dôsledku psychickej poruchy.

⁴⁾ § 11 zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o znení a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

- 2) Diagnostické indikácie liečby v PS podľa Medzinárodnej klasifikácie chorôb (ďalej len „MKCH-10“)
 - a) **PS PRE DOSPELÝCH** pre pacienta z diagnostických kategórií MKCH-10: začínajúce s kódom diagnózy F06, F07, ak miera organického poškodenia umožňuje absolvovať komplexný program; začínajúce s kódom diagnózy F1, ak v danom regióne nie je dostupný PS pre liečbu závislosti; začínajúce s kódom diagnózy F2, F3, F4, F5, F6,
 - b) **PS PRE DOSPELÝCH PRE LIEČBU ZÁVISLOSTI** pre pacienta z diagnostických kategórií MKCH-10: začínajúce s kódom diagnózy F1 a s kódom diagnózy F63.0.,
 - c) **PS PRE DOSPELÝCH KOMUNITNÉHO TYPU** pre pacienta bez diagnostického obmedzenia,
 - d) **PS PRE DETI** pre pacienta z diagnostických kategórií MKCH-10: začínajúce s kódom diagnózy F2, ak umožní jeho zdravotný stav absolvovať komplexný program; začínajúce s kódom diagnózy F3, F4, F9 s výnimkou závažných porúch správania,
 - e) **PS PRE DETI SO ZAMERANÍM NA LIEČBU PORÚCH PRÍJMU POTRAVY** pre pacienta z diagnostických kategórií MKCH-10: začínajúce s kódom diagnózy F5,
 - f) **PS PRE DETI SO ZAMERANÍM NA LIEČBU PORÚCH AUTISTICKÉHO SPEKTRA** pre pacienta z diagnostických kategórií MKCH-10: začínajúce s kódom diagnózy F84.
- 3) Liečba v PS je nevhodná pre pacienta, ktorý
 - a) nepodpíše informovaný súhlas s liečbou v PS, s výnimkou súdom nariadeného ambulantného ochranného liečenia,
 - b) ohrozuje seba alebo svoje okolie,
 - c) pre svoju psychickú poruchu nie je schopný zúčastniť sa kolektívnych a režimových aktivít,
 - d) trpí súčasne prenosnou alebo inou somatickou chorobou znemožňujúcou pobyt v PS.
- 4) Obmedzenia podľa bodu 3 písm. c) a d) tohto článku neplatia pre pacientov ošetrovaných terénnym mobilným tímom v ich prirodzenom prostredí.

Čl. VIII

Prijímanie a prepúšťanie pacientov

- 1) Odporučiť liečbu môže v
 - a) **PS PRE DOSPELÝCH** psychiater, ktorý poskytuje špecializovanú ambulantnú zdravotnú starostlivosť, ošetrojúci lekár ústavného psychiatrického zariadenia alebo klinický psychológ,
 - b) **PS PRE DOSPELÝCH PRE LIEČBU ZÁVISLOSTI** psychiater, ktorý poskytuje špecializovanú ambulantnú zdravotnú starostlivosť, ošetrojúci lekár ústavného psychiatrického zariadenia alebo klinický psychológ,
 - c) **PS PRE DOSPELÝCH KOMUNITNÉHO TYPU** psychiater, ktorý poskytuje špecializovanú ambulantnú zdravotnú starostlivosť, ošetrojúci lekár ústavného psychiatrického zariadenia, všeobecný lekár, ktorý poskytuje všeobecnú ambulantnú zdravotnú starostlivosť pre dospelých, všeobecný lekár, ktorý poskytuje všeobecnú ambulantnú zdravotnú starostlivosť pre deti a dorast alebo klinický psychológ,
 - d) **PS PRE DETI** detský psychiater, ktorý poskytuje špecializovanú ambulantnú zdravotnú starostlivosť, ošetrojúci lekár ústavného psychiatrického zariadenia alebo klinický psychológ,
 - e) **PS PRE DETI SO ZAMERANÍM NA LIEČBU PORÚCH PRÍJMU POTRAVY** detský psychiater, ktorý poskytuje špecializovanú ambulantnú zdravotnú starostlivosť, ošetrojúci lekár ústavného psychiatrického zariadenia,
 - f) **PS PRE DETI SO ZAMERANÍM NA LIEČBU PORÚCH AUTISTICKÉHO SPEKTRA** detský psychiater, ktorý poskytuje špecializovanú ambulantnú zdravotnú starostlivosť, ošetrojúci lekár ústavného psychiatrického zariadenia alebo klinický psychológ.
- 2) O posúdení kritérií na liečbu v PS rozhoduje lekár so špecializáciou v špecializačnom odbore psychiatria alebo lekár so špecializáciou v špecializačnom odbore detská psychiatria v psychiatrickej ambulancii PS.
- 3) Po ukončení liečby v PS je pacient prepustený a odovzdaný do ďalšej starostlivosti
 - a) psychiatra,
 - b) detského psychiatra, alebo
 - c) klinického psychológa.
- 4) Ak stav pacienta v priebehu liečby vyžaduje poskytovanie ústavnej zdravotnej starostlivosti, je pacient odporúčaný na hospitalizáciu na príslušné oddelenie alebo kliniku ústavného zdravotníckeho zariadenia.

Čl. IX**Terapeutický program a liečebné postupy v PS**

- 1) Terapeutický program v PS obsahuje
 - a) **diagnostické a koordinačné postupy** - psychiatrické a psychologické vyšetrenie, hodnotenie funkčnosti, individualizovaný terapeutický program, case manažment, koordináciu a porady multidisciplinárneho terapeutického tímu, lekársku vizitu,
 - b) **liečebné postupy** - terapeutickú komunitu, milieuterapiu, socioterapiu, psychoterapiu (rôzne techniky), psychofarmakoterapiu, preventívne programy, edukáciu, pohybovú terapiu, relaxáciu, psychosociálnu rehabilitáciu, nácvik psychosociálnych zručností, krízovú intervenciu, sociálnu prácu a podporu, sociálnu intervenciu a starostlivosť, tréningové programy, readaptačné prístupy, fyzioterapiu, rodinnú terapiu a prácu s rodinou, psychosociálnu reintegráciu, farmakoterapiu, zapojenie peer konzultanta, špecifické intervencie pre podporu duševného zdravia, edukáciu a podporu blízkych osôb pacientov, poradenstvo, výchovno-vzdelávaciu činnosť, zdravotne sociálne intervencie, nutričné poradenstvo, individuálne terapeutické intervencie (napr. aplikovaná behaviorálna analýza (ďalej len „ABA“), logopedické a komunikačné intervencie).
- 2) Liečebné postupy tvoria zdravotnú starostlivosť a využívajú najnovšie poznatky medicínskej praxe s dôrazom na efektívne, klinicky zmysuplné a integrované využívanie jednotlivých postupov.
- 3) Liečebné postupy sa realizujú v
 - a) **PS PRE DOSPELÝCH** podľa štruktúrovaného denného programu. Terapeutický program trvá minimálne 6 hod. denne počas pracovných dní a obsahuje vybrané liečebné postupy uvedené v bode 1 písm. b) tohto článku podľa zamerania PS. Minimálny terapeutický program počas jedného dňa tvoria aspoň 3 rôzne liečebné postupy uvedené v bode 1 písm. b) tohto článku;
 - b) **PS PRE DOSPELÝCH PRE LIEČBU ZÁVISLOSTÍ** podľa štruktúrovaného denného programu. Terapeutický program trvá minimálne 6 hod. denne počas pracovných dní a obsahuje vybrané liečebné postupy uvedené v bode 1 písm. b) tohto článku podľa zamerania PS. Minimálny terapeutický program počas jedného dňa tvoria aspoň 3 rôzne liečebné postupy uvedené v bode 1 písm. b) tohto článku;
 - c) **PS PRE DOSPELÝCH KOMUNITNÉHO TYPU** podľa individuálneho liečebného plánu pacienta koordinovaného case manažérom počas niekoľkých hodín niektorých pracovných dní do dosiahnutia liečebného cieľa. Terapeutický program obsahuje vybrané liečebné postupy uvedené v bode 1 písm. b) tohto článku podľa individuálneho liečebného cieľa pacienta, vrátane liečebných postupov poskytovaných v prirodzenom prostredí pacienta;
 - d) **PS PRE DETI** podľa štruktúrovaného denného programu. Terapeutický program trvá minimálne 6 hod. denne počas pracovných dní a obsahuje vybrané liečebné postupy uvedené v bode 1 písm. b) tohto článku podľa zamerania PS. Minimálny terapeutický program počas jedného dňa tvoria aspoň 3 rôzne liečebné postupy uvedené v bode 1 písm. b) tohto článku, vrátane výchovno-vzdelávacej činnosti, rodinnej terapie, edukácie a podpory rodinných príslušníkov;
 - e) **PS PRE DETI SO ZAMERANÍM NA LIEČBU PORÚCH PRÍJMU POTRAVY** podľa štruktúrovaného denného programu a podľa individuálneho liečebného plánu pacienta. Terapeutický program trvá minimálne 6 hod. denne počas pracovných dní a obsahuje vybrané liečebné postupy uvedené v bode 1 písm. b) tohto článku podľa zamerania PS. Minimálny terapeutický program počas jedného dňa tvoria aspoň 3 rôzne liečebné postupy uvedené v bode 1 písm. b) tohto článku, vrátane nutričného poradenstva, výchovno-vzdelávacej činnosti, rodinnej terapie, edukácie a podpory rodinných príslušníkov;
 - f) **PS PRE DETI SO ZAMERANÍM NA LIEČBU PORÚCH AUTISTICKÉHO SPEKTRA** podľa individuálneho liečebného plánu pacienta koordinovaného case manažérom počas niekoľkých hodín niektorých pracovných dní do dosiahnutia liečebného cieľa. Terapeutický program obsahuje vybrané liečebné postupy uvedené v bode 1 písm. b) tohto článku podľa individuálneho liečebného cieľa pacienta (podľa zamerania PS), vrátane individuálnych terapeutických intervencií (napr. ABA, logopedické a komunikačné intervencie), skupinovej práce s deťmi ako nácvik socializácie, komunikačných zručností, výchovno-vzdelávacej činnosti, rodinnej terapie, edukácie a podpory rodinných príslušníkov, liečebných postupov poskytovaných v prirodzenom prostredí pacienta.
- 4) Liečebné postupy musia byť realizované v adekvátnom prostredí, ktoré samotné má terapeutický potenciál.

Čl. X**Zrušovacie ustanovenie**

Dňom nadobudnutia účinnosti tohto metodického pokynu sa zrušuje Metodický pokyn na zriadenie a prevádzku psychiatrických stacionárov publikovaný vo Vestníku Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, čiastka 9-16, ročník 54, zo dňa 01. marca 2006.

Čl. XI**Účinnosť**

Tento metodický pokyn nadobúda účinnosť dňom uverejnenia vo Vestníku Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky.

Michal Palkovič, v. r.
minister